

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 noiembrie 2013 și avocatul Alexandru Arnaut în numele inculpatului Gagauz Veaceslav împotriva sentinței judecătorești Taraclia din 27 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 noiembrie 2013 în cauza penală privindu-l pe,

Gagauz Veaceslav Piotr, născut la 17 decembrie 1984, originar din Ceadâr-Lunga și domiciliat în UTA Găgăuzia, sat. Gaidar, str. A. Suvorov, nr. 62 ,

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. de la 13 august 2012 pînă la 27 decembrie 2012 (prima instanță)
2. de la 02 martie 2013 pînă la 05 noiembrie 2013 (instanța de apel)
3. de la 26 februarie 2014 pînă la 02 aprilie 2014 (instanța de recurs).

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința judecătorești Taraclia din 27 decembrie 2012 **Gagauz Veaceslav Piotr și Popov Igor Vasili (în privința căruia cauza nu se examinează)** au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, fiecare, iar în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, fiecare. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal inculpaților le-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani închisoare, pentru fiecare. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpaților a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, pentru fiecare.

Prin aceeași sentință de la inculpați s-a încasat în mod solidar, în beneficiul lui Niculiță Vitalie, suma de 8000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material înaintată de către partea vătămată Niculiță V. a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile. De la inculpați a fost încasat în mod solidar în folosul lui Niculiță V. și suma de 2000 lei în contul recuperării cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că la 10 aprilie 2012, aproximativ la ora 22:00, Popov I.V. împreună cu Gagauz V.P. au venit cu a/m de model „Mercedes” în s. Valea-Perjei, r-nul Taraclia cu scopul soluționării unui conflict, apărut cu Niculiță V.P., referitor la convorbirea telefonică privind relațiile dintre concubina lui Popov I.V. - Ialanji N. N. cu fostul ei soț Iorgacev I. O. După ce primii s-au întîlnit cu Niculiță V.P. și ultimul s-a așezat în automobil, Gagauz V.P. fiind la volanul autovehiculului, a început mișcarea, pe cînd Popov I.V. a început să aplice lovituri cu mîinile în regiunea capului lui Niculiță V.P., și l-a mușcat pe nas. Niculiță V.P. a început să se apere de la Popov I.V., la ce Gagauz V.P. la

fel a început să aplice lovituri cu mâna peste corpul lui Niculiță V.P. Ulterior la str. S. Lazo, s. Valea-Perjei, Niculiță V.P. a ieșit din automobil în legătură cu ce Gagauz V.P. a oprit automobilul său. După aceasta, Popov I.V. și Gagauz V.P., încalcând grav ordinea publică, l-au ajuns pe Niculiță V.P. și împreună au continuat să aplice lovituri cu mâinile și picioarele peste deferite părți ale corpului, prin ce i-au cauzat vătămări corporale medii.

Tot ei, la 10 aprilie 2012 aproximativ la ora 22:00 aflându-se pe str. S. Lazo, str. Valea-Perjei, raionului Taraclia, în procesul acțiunilor de huliganism i-au aplicat lui Niculiță V. lovituri cu mâinile și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată de către avocat în numele inculpaților, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În motivarea apelului înaintat, apărarea a indicat că încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților urma să fie efectuată doar în baza art. 287 Cod penal, precum și s-a indicat asupra încălcării dreptului inculpaților la apărare, odată ce aceștia au fost reprezentați de același avocat, pe când interesele lor erau contradictorii.

3.1. Sentința a mai fost atacată și de către partea vătămată, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popov Igor să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal – 4 (patru) ani închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, să fie dispusă încasarea în mod solidar de la inculpați în folosul părții vătămate a sumei de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 4570 lei și 286 euro, cu titlu de prejudiciu material.

În motivarea cerințelor sale, Niculiță V. a criticat soluția instanței de fond în latura individualizării pedepsei față de Popov I., considerînd că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința acestuia era neîntemeiată, odată ce ultimul a fost anterior condamnat, comițînd din nou infracțiuni cu intenție. La fel, s-a criticat această soluție și prin prisma faptului că față de ambii inculpați au fost aplicate pedepse identice, pe cînd în acțiunile lui Gagauz V. au fost stabilite circumstanțe atenuante, iar în acțiunile lui Popov I., nu.

Soluția instanței de fond a fost criticată și în latura civilă, fiind indicat că mărimea prejudiciului moral a fost neargumentat micșorată, fără o motivare plauzibilă și nefiind luate în considerație suferințele fizice și psihice provocate de acțiunile inculpaților. Cu referire la soluția instanței de fond privind încasarea prejudiciului material, partea vătămată a indicat că prima, neîntemeiat a respins probele care au fost prezentate întru argumentarea cuantumului prejudiciilor cauzate.

3.2. Sentința a mai fost contestată cu apel suplimentar și de către procuror, în temeiul art. 402 alin. (4) Cod de procedură penală, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care:

- Popov Igor să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal – la 4 (patru) ani închisoare și în baza art. 84 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis;

- Gagauz Veaceslav să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal – la 4 (patru) ani închisoare

și în baza art. 84 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei, pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

La fel, s-a solicitat și admiterea acțiunii civile înaintate de către partea vătămată față de inculpați.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de personalitatea inculpatului Popov I., care a fost anterior condamnat, de caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate, care nu a fost reparată. S-a mai indicat și asupra faptului nerecunoașterii vinei de către inculpați, din care rezulta necesitatea stabilirii sancțiunii în limite majorate.

A fost criticată și aprecierea în acțiunile inculpatului Gagauz V. a circumstanței atenuante – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, pe când acesta era învinuit de comiterea a două infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 noiembrie 2013 a fost respins, ca fiind depus peste termen apelul declarat de către avocat în numele inculpaților și admise apelurile declarate de către partea vătămată și procuror, fiind casată parțial sentința, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei pentru inculpatul Popov Igor, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Popov Igor a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal – la 4 (patru) ani închisoare și în baza art. 84 Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare. Potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, executarea acesteia a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că apelul declarat în numele inculpaților a fost depus peste termen odată ce aceștia au primit sentința motivată la 27 decembrie 2012, iar apelul în numele lor a fost declarat la 17 ianuarie 2013. Totodată cu referire la argumentul acestora privind încălcarea dreptului la apărare, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat, odată ce avocatul care le reprezenta interesele în instanța de fond a fost angajat însuși de către inculpați, precum și aceștia nu au dezvăluit instanței de apel care era esența contradicției între inculpați, cu atât mai mult că și la faza examinării cauzei în instanța de apel, inculpații le fel, erau reprezentați de un singur avocat.

Totodată, instanța de apel a apreciat că instanța de fond, la individualizarea pedepsei pentru inculpatul Popov Igor nu a ținut cont de personalitatea acestuia, de faptul că anume el a fost inițiatorul conflictului și că acesta anterior a fost condamnat. S-a reținut totuși faptul că reeducarea inculpatului vizat era posibilă fără executarea reală a pedepsei stabilite, fiind oportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Nu s-a putut reține cerința procurorului în partea agravării pedepsei inculpatului Gagauz Veaceslav, odată ce în apelul părții vătămate, nu a fost contestată soluția instanței de fond în privința acestuia.

Cu referire la argumentele părții vătămate în latura civilă, instanța de apel a considerat soluția instanței de fond argumentată și legală, iar motivele înaintate, lipsite de un suport probatoriu.

6. Decizia instanței de apel este atacată de către procuror, care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia în

privința inculpatului Gagauz Veaceslav, cu dispunerea rejudecării cauzei în privința acestuia în latura penală și civilă, de către instanța de apel.

În motivarea recursului declarat, procurorul a indicat că instanța de apel a omis neîntemeiat să se pronunțe în latura penală în privința inculpatului Gagauz Veaceslav, odată ce apelul înaintat de către el l-a vizat și pe inculpatul sus numit.

La fel, s-a criticat soluția instanței de apel prin prisma faptului indicării în decizie asupra admiterii apelului său, pe când de facto acesta a fost admis doar parțial. În aceeași ordine de idei, se afirmă asupra necesității admiterii acțiunii civile depuse de către partea vătămată, care este una întemeiată și motivată.

6.1. Hotărârile instanțelor de fond și apel sunt atacate de către avocat în numele inculpatului Gagauz Veaceslav, care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 7), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale, avocatul critică soluția de calificare a instanțelor de fond și apel considerînd că faptele inculpaților urmau a fi calificate doar în baza art. 152 alin. (2) lit. e) și i) Cod penal. La fel, se indică asupra încălcării dreptului la apărare al inculpaților, în faza urmăririi penale și judecării, din motiv că aceștia au fost reprezentați de același avocat, avînd interese contradictorii.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

În sensul celor expuse supra, Colegiul penal apreciază critic argumentul procurorului cu referire la netemeinicia omiterii pronunțării de către instanța de apel asupra soluției aplicate față de inculpatul Gagauz V. de către instanța de fond. În acest sens, Colegiul penal statuează asupra corectitudinii concluziilor instanței de apel, potrivit căroră, aceasta nu se putea pronunța în privința agravării situației inculpatului Gagauz V., odată ce în apelul părții vătămate Niculiță V., la care a depus apel suplimentar și procurorul, nu a fost contestată soluția instanței de fond în latura stabilirii pedepsei acestui inculpat. Concluzia dată rezultă din sensul art. 402 alin. (4) Cod de procedură penală, potrivit căreia, dacă partea vătămată a declarat apel în termen, împotriva inculpatului, procurorul participant în instanța de apel poate declara apel suplimentar, în care poate invoca motive adăugătoare de apel, însă care nu pot depăși limitele apelului declarat de către partea vătămată, cu privire la persoana în privința căreia se contestă soluția.

Este apreciat critic și argumentul privind netemeinicia soluției instanței de apel în latura civilă, odată ce, de către ultima, corect s-a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt, a aplicat fără abateri normele de drept material și procesual, oferind părții civile o satisfacție morală echitabilă, ținîndu-se cont de nivelul suferințelor fizice și emoționale ale părții vătămate, derivate din acțiunile agresive ale inculpaților și gravitatea leziunilor corporale pricinuite primului. La fel, Colegiul penal constată corectitudinea concluziilor, potrivit căroră, cu toate că partea vătămată a prezentat bonuri fiscale de plată, ce confirmă cumpărarea unui set de medicamente, în lipsa prescripției medicale sau a unei concluzii asupra administrării acestor medicamente, nu putea fi apreciată certitudinea suportării acestor cheltuieli pentru tratamentul vătămarilor cauzate de inculpați. Astfel, lipsa prescripțiilor medicale de administrare a medicamentelor

procurate de partea vătămată, împiedica stabilirea legăturii de cauză dintre cheltuielile suportate la cumpărarea medicamentelor și tratamentul vătămarilor corporale, cauzate prin infracțiune. În aceeași ordine de idei, cu toate că partea vătămată a invocat că lăntișorul și cruciulița de aur, deteriorate în timpul conflictului, au fost unicele, aceasta nu a prezentat nici o probă asupra costului elementelor date de bijuterie și care ar confirma că restabilirea lor ar fi fost imposibilă sau inutilă.

Colegiul penal constată corectitudinea soluției instanței de apel cu privire la respingerea apelului avocatului în numele inculpaților, ca fiind depus peste termen. Aceasta, pentru că din materialele cauzei, rezultă că inculpații au fost prezenți la pronunțarea sentinței din 27.12.2012, primind în aceeași zi copia motivată a acesteia. Astfel, aceștia sau avocatul lor, aveau dreptul de a o contesta în termen de 15 zile, adică pînă la data de 14.01.2013, însă apelul a fost depus cu omiterea termenului de atac, la 17.01.2014, fără a fi solicitată repunerea în termen a apelului.

Cu referire la aceste argumente, Colegiul penal constată că un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încît părții, care nu a utilizat apelul în termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen. În cazul dat, instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, în caz contrar recursul poate fi apreciat ca fiind vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce s-a stabilit că întîrzierea depunerii apelului nu a fost determinată de motive întemeiate, recursul avocatului urmează a fi declarat vădit neîntemeiat.

În consecință, Colegiul penal conchide că hotărîrile contestate nu sunt afectate de erori de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, motiv pentru care se constată că recursurile declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 noiembrie 2013 și avocatul Alexandru Arnaut în numele inculpatului Gagauz Veaceslav împotriva sentinței judecătoreiei Taraclia din 27 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 05 noiembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe, **Gagauz Veaceslav Piotr**, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 aprilie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș